

Declarație comună privind armonizarea structurii sistemului european de învățământ superior a celor patru ministrii în funcțiune pentru învățământ superior din Germania, Franța, Italia și Marea Britanie.

Paris, la Sorbona, 25 mai 1998

Edificiul european a cunoscut în ultimul timp progrese însemnate, dar oricât de evidente ar fi aceste progrese, ele nu trebuie să ne facă să uităm că Europa pe care o construim nu este numai aceea a monedei Euro, a băncilor și a economiei; ea trebuie de asemenea să fie aceea a unei Europe a cunoașterii. Trebuie să punem accentul și să folosim în această construcție dimensiunile intelectuale, culturale, sociale și tehnice ale continentului nostru. Ele au fost modelate, în mare parte, de către universitățile sale, care continuă, să joace un rol esențial în dezvoltarea lor.

Unele universități au fost create, în Europa, de aproape trei sferturi de mileniu. Este o mândrie pentru cele patru țări ale noastre să aibă unele dintre cele mai vechi universități care sărbătoresc acum aniversări de seamă, așa cum o face astăzi universitatea din Paris. Odată, studenții și profesorii circulau liber și răspândeau cu rapiditate cunoștințele, de-a lungul continentului. Astăzi, există încă un număr prea mare dintre studenții noștri care își obțin diplomele fără să fi beneficiat de vreă perioadă de studii în afara granițelor naționale.

Intrăm într-o perioadă de schimbări majore la nivelul învățământului, al condițiilor de lucru., o perioadă de diversificare a practicării carierelor profesionale; învățământul și formarea continuă devin o obligație evidentă. Le datorăm studenților și întregii noastre societăți un sistem de învățământ superior care să le ofere cele mai bune șanse de a-și găsi propriul domeniu de performanță.

Un spațiu european deschis al învățământului superior oferă numeroase perspective benefice, respectând bineînțeles, în același timp, specificul nostru, dar și impune, prin aceasta, eforturi susținute pentru desființarea barierelor și dezvoltarea unui context al învățământului care să promoveze mobilitatea și o colaborare tot mai strânsă.

Recunoașterea internațională și potențialul atractiv al sistemelor noastre de învățământ sunt legate direct de credibilitatea lor internă și internațională. Se pare că ia naștere un sistem în care ar trebui recunoscute două cicluri principale – pre-licență și post-licență — pentru facilitarea comparațiilor și echivalențelor la nivel intențional.

O parte însemnată din originalitatea și flexibilitatea unui astfel de sistem va fi realizată, într-o mare măsură, prin utilizarea »creditelor« (ca în schema ECTS) și a semestrelor. Acest lucru va permite validarea creditelor obținute de către cei care vor opta să-și desăvârșească educația, inițială sau continuă, în diferite universități europene și vor dori să obțină diplomele după propriul ritm de lucru, de-a lungul întregii vieți. Într-adevăr, studenții care provin din mediile sociale cele mai variate ar trebui să poată avea acces la învățământul superior, în orice moment al activității lor profesionale.

Pentru ciclul care dă acces la licență, ar trebui să li se ofere studenților programe destul de variate, care să cuprindă în special posibilitatea de a urma studii pluridisciplinare, de a dobândi cunoștințe de limbi moderne și de a utiliza noile tehnologii informaționale

Recunoașterea internațională a diplomei care finalizează ciclul dinaintea licenței ca nivel de calificare relevant este esențială pentru reușita acestui proiect, prin intermediul căruia dorim să asigurăm transparența sistemelor noastre de învățământ superior.

Pentru ciclul ce urmează licența, va exista posibilitatea de alegere între o diplomă de studii mai scurte, de "master" și un doctorat, după studii de mai lungă durată, facilitând trecerea de la una la alta. Pentru ambele diplome se va pune accent, așa cum este normal, pe cercetare și pe studiul individual.

La cele două nivele - pre-licență și post-licență - studenții trebuie să fie încurajați să învețe, cel puțin un semestru, în universități din străinătate. În același timp, un număr tot mai mare de cadre

didactice și de cercetători ar trebui să lucreze în alte țări europene decât cea de origine. Ar trebui să fie folosit din plin sprijinul tot mai mare acordat de Uniunea Europeană pentru mobilitatea studenților și a profesorilor

Cea mai miare parte a țărilor, și nu numai cele din Europa, sunt conștiente de acum înainte de nevoia de a susține această tendință. Conferințele rectorilor din Europa, a președinților de universități, a grupurilor de experți și de universitari, din fiecare dintre țările noastre, s-au angajat într-un vast proces de reflecție pe această temă.

La Lisabona a fost semnată anul trecut, o convenție privind recunoașterea calificărilor academice în Europa. Această convenție stabilește un anumit număr de condiții de bază, recunoscând totodată că țările pot să se angajeze, din proprie inițiativă în proiecte și mai ambițioase. Plecând de la aceste concluzii, le putem folosi pentru a merge mai departe. Există, deja multe puncte comune pentru această recunoaștere reciprocă a diplomelor din învățământul superior în scopuri profesionale, pe baza directivelor Uniunii Europene.

Guvernele noastre vor continua, totuși, să aibă un rol important în acest sens prin încurajarea tuturor mijloacelor de validare a cunoștințelor dobândite și a recunoașterii mai eficiente a diplomelor respective. Avem astfel în vedere promovarea unor acorduri interuniversitare formulate în această viziune. Armonizarea progresivă a structurilor de ansamblu ale diplomelor și a ciclurilor noastre de studii va fi posibilă prin consolidarea experienței actuale, prin diplome comune proiecte-pilot și dialoguri cu toate părțile implicate.

Ne angajăm cu această ocazie să încurajăm promovarea unui cadru comun de referință, merit să îmbunătățească transparența diplomelor, să faciliteze mobilitatea studenților, ca și posibilitatea lor de angajare. Sărbătorirea aniversării Universității din Paris, care se desfășoară astăzi la Sorbona, ne oferă prilejul solemn să ne angajăm în acest efort de creare a unui spațiu european pentru învățământul superior, în cadrul căruia ar putea intra în interacțiune identitățile naționale și interesele noastre comune, iar noi ne-am întări unul prin altul în favoarea Europei, a studenților și, în general, a cetățenilor ei. Lansăm un apel celorlalte state membre ale Uniunii, celorlalte țări din Europa pentru a ne uni în acest scop, tuturor universităților europene pentru consolidarea locului Europei în lume, prin îmbunătățirea și modernizarea permanentă a educației oferite cetățenilor.

Claude Allegre,
Ministrul Educației Naționale (Franța)

Tessa Blackstone,
Ministrul Învățământului Superior (Marea Britanie)

Luigi Berlinguer,
Ministrul Instrucției Publice Cercetării și Tehnologiei
(Italia)

Jurgen Ruetters,
Ministrul Educației Științelor, Cercetării și Tehnologiei
(Germania)